

Associació El Bruc amb la Cultura

Butlletí informatiu nº 8

desembre de 2014



Jesús Ribera. Il·lustració de la portada de la revista "Iligam" (dècada dels 60)

*"El que importa d'un artista
és la força i el valor
per ficar-se a l'autopista
anant amb ciclomotor."*

Josep Pedrals.

Naixem, vivim, i també ens reproduïm i... morim.

En el transcurs de més o menys anys som verdaderes màquines productores de tot tipus de deixalles. Entre d'altres, generem gran quantitat d'escombreries, i tan sols fa uns anys hem après a recollir-les, classificar-les i fins i tot en una -encara que petita- part, a reciclar-les.

Recordo aquells anys d'infantesa on les escombraries es tiraven al Torrent de l'Illa. Encara ara, passejant per la seva llera des de darrera les escoles al Timbaler, és fàcil trobar petites coses i alguns objectes que hom es pregunta que hi fan en aquell indret. No seria d'estranyar que siguin fòssils de fa 50 anys i que amb més o menys sort, surtin del seu amagatall.

Però tornem a l'actualitat i seguim el cicle de la deixalla. Comprem queviures i altres consumibles, tot tipus d'objectes i béns. Generalment tot ben embossat, embolicat o encaixat. I és així perquè nosaltres com a consumidors així ho volem i ho demandem. Comprem productes perquè l'envàs és atractiu.

En Marketing es parla de l'envàs com el "*venedor silenciós*". Un bon envàs ven. Si es recorda l'envàs i el producte satisfà, el consumidor l'associarà i tornarà a buscar-lo encara que no recordi la pròpia marca. Per tot això, el fabricant del producte ja haurà abonat un cànon a Ecoenbes (empresa gestora de residus) per pagar part de la seva eliminació.

Quan tenim el producte a casa eliminem el seu envàs i potser molts de nosaltres ho fem reciclant-lo. Aleshores paguem, obligats, la taxa d'escombraries que sempre ens sembla exagerada. Hi ha qui diu "que ho pagui l'ajuntament!" però pocs recorden que l'ajuntament som tots.

Després, la part que no es recicla va a parar a l'abocador però com que som molt nets i polits... no volem abocadors en el nostre territori, com no volem presons, canteres, depuradores o altres instal·lacions certament incòmodes. Del que marxa de les cases, oficines o fabriques, i en aquest cas per la claveguera,... ningú se'n sent responsable. Doncs tot aquest procés comença en nosaltres i només som nosaltres qui podem alentir-lo o millorar-lo. Hem de ser exigents amb els envasos i intentar augmentar les compres a granel.

I demanar a les administracions millores en la seva gestió.

I... culturalment parlant, tenir clar que el problema el generem nosaltres i l'hem de resoldre també nosaltres.

El Bruc que volem: "La salutació"

Miquel Fàbregues

Érem a Vilallonga del Camp. La meva dona canviava plaques de cava (la seva dèria), jo passejava pel poble i mirava si les plaques que indiquen el nom del carrer eren ben escrites (la meva, de dèria). Per cert, igual que aquí, al Bruc, s'havien oblidat el "de" entre el nom genèric i l'específic.

Mentre mirava les plaques dels carrers, vaig sentir algú que deia: bon dia!. Em vaig girar i resulta que la salutació era per a mi; la feia una dona vella que no coneixia. Sorprès, vaig respondre i continuí les meves observacions. No va trigar a repetir-se la situació. Ara era un home vell. Aquesta vegada, més que sorprès, va ser el record del meu poble de quan encara era un nen. Allà i llavors també es saludava a tothom, conegut o desconegut, Calia recuperar-ho.

Permeteu-me un incís. He parlat d'un home i d'una dona vells que em van saludar. És que al poble de la meva infantesa no hi havia senyors, o molt pocs, hi havia homes i dones. Tampoc hi havia gent de la tercera edat o grans, hi havia vells. No sé si, perquè sóc vell, també prefereixo home, dona, vell i vella.

Tornem a la salutació. El meu desig va ser parlar-ne a Ràdio Bruc, que llavors encara funcionava. No va ser possible, un fet incomprensible la va emmudir. Ara ha sortit aquest butlletí i l'aprofito.

Una salutació és un senyal de bons desitjos, obre la possibilitat d'una conversa, estreny les bones relacions, fa poble, fa pinya.

Aquest bon costum, que practico de fa temps i que em satisfà quan veig la cara de sorpresa de molts, que ha induït a d'altres a encetar una conversa o a una nova coneixença, crec que s'ha d'afegir al Bruc que volem.

Que el 2015 ens porti “molta cultura”.

Amb aquest butlletí tanquem un trimestre (i un any) ple d'activitats, i n'encetem un de nou amb il·lusions renovades.

El setembre varem tenir la nostra cita anual amb la presentació d'un llibre (enguany ha estat el tercer). De la mà de l'historiador **Antoni Segura**, vam poder fer un repàs al moment polític que viu la nostra nació, des d'un punt de vista històric.



A l'octubre vam tenir teatre: “**Mequinensa**”; teatre de sentiments de la mà de **TramaTeatre**. Una recopilació de textos de Jesús Moncada i amb dramaturgia de Marc Rosich. Un relat que ens va transportar a la Mequinensa de la dècada dels 60 i els 70, dies de lluita de tot un poble, Mequinensa, per la defensa del seu territori.



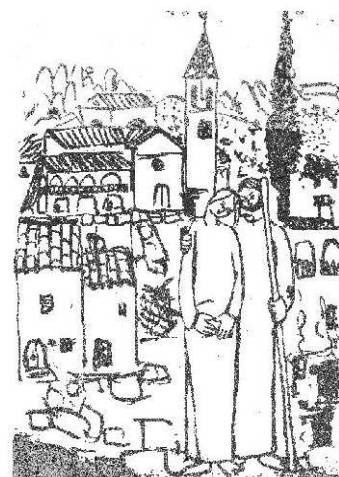
El 15 de novembre, a Can Casas, vam comptar amb la presència d'un dels poetes catalans amb més projecció de la literatura catalana actual, **Josep Pedrals**. Artista eclèctic i polifacètic, ens va delectar amb un recital de poesia farcit de música, humor, teatre... un plaer i sens dubte una experiència enriquidora.

Quan llegiu aquest butlletí, ja s'haurà celebrat el concert de Nadal de la **Coral Moixerigues** a Collbató, enguany amb una novetat important, la **Coral Infantil de l'Escola de Música del Bruc**, escola que ha arrencat aquest curs 2014-2015 i que omple un buit necessari a la nostra vila per garantir molts més anys de música i cultura! El dia de Sant Esteve a la tarda els podreu tornar a sentir, aquest cop “a casa”.

I per acabar una breu menció a la portada del butlletí que teniu a les mans: una il·lustració de l'artista bruquetà Jesús Ribera, portada de la revista “Iligam”.

Seguim engrescats en tirar endavant “el Bruc amb la Cultura”, i per això us desitgem que el 2015 us porti salut, i també: música, teatre, llibres, poesia, pintura, ...

Bones Festes!



Les lluites per un món millor. Hi ha trencament generacional entre avis, pares i fills?

Una de las percepcions culturals que més s'ha estès en els darrers temps és la creença de que tot comença avui, que lo vell no serveix, que cal canviar-ho tot. Considero que aquesta creença està en part ben fonamentada. Hi ha coses que tenen les seves arrels en el passat que cal canviar-les, i a ser possible no repetir-les.

Malgrat aquest parer compartit, crec que tenim un problema quan es confon la part amb el tot. M'explico. D'acord en que hem de canviar coses, però les bases de lo nou s'han de posar sabem d'on venim, quines lluites han mantingut els nostres majors, com els drets i les llibertats que tenim, tot i l'actual retrocés, són fruit de la lluita de molts i moltes, no són un regal... han estat una conquesta social històrica.

Aquest patrimoni social històric és força desconegut per una gran part de la gent més jove. Segurament no hem estat capaços de transmetre'l o potser pensàvem que no era prou important. En aquest sentit, hi ha un trencament entre generacions. No es tracta simplement de que no es coneguin les lluites que vam tenir al nostre país als anys 60, 70, 80... sinó que de vegades el desconeixement porta a no valorar el que va costar conquerir les llibertats i els drets i com es va fer.

Cal recordar que en aquest país molta gent va morir per defensar les llibertats, van ser condemnats a presó, van ser torturats, van haver de marxar del país perquè eren perseguits, van pagar un preu molt alt per lluites que eren col·lectives... Molta gent es va organitzar en associacions, en grups clandestins, en estructures parroquials, en sindicats, en partits polítics que estaven prohibits... en accions de persones anònimes... i el que reclamaven, en bona part, continuen sent causes actuals per les que lluitar.

És una responsabilitat compartida transmetre aquest patrimoni social històric, sense caure en la malenconia pel passat (passat que moltes vegades s'idealitza), però també sense ser *adanista* al pensar que tot comença avui.



Foto: lluita CCOO Expo

Antonio Madrid

De “Oh Happy Day” al BRUC... *IN CRESCENDO*

Malauradament no podem preveure el futur i, per tant, en el moment que es redacta aquest article no sabem el nom del grup guanyador de la final d'aquesta segona edició del programa “Oh Happy Day”, el proper dia 20 de desembre. El que sí sabem, de ben segur a data d'avui, és que un dels cors que hi arribarà ens visitarà al Bruc aquestes festes de Nadal.

Sí, és així, el proper **dissabte 3 de gener de 2015 a les 22:00 hores al Casal** tindrem l'ocasió de gaudir en directe de l'actuació del grup vocal *IN CRESCENDO*.

Per a qui encara no hàgiu tingut ocasió de veure aquest grup en acció les nits del dissabte a TV3, us podem dir que *IN CRESCENDO*, és una formació vocal formada per 13 joves entre 16 i 24 anys.

El seu repertori és molt variat i són amants dels reptes. Tenen una formació coral bàsicament clàssica, però gaudeixen arranjant i interpretant cançons modernes. El seu objectiu és la creativitat i la polidesa musical.

Per l'actuació que faran al Bruc, *IN CRESCENDO* estarà format per: Miquel Fernández, Laia Martínez, Samanta López, Elena Oliver, Julen Gerrikabeitia, Arnau Oliver, Queralt Barbany, Anna Pérez, Paula Aparicio, Inés Martí de Vescs, Lluís Pérez i Elsa W. Hackett.

Les entrades estaran a la venta anticipadament des del dissabte 20 de desembre a Cal Carlets fins el dissabte 3 de gener. I a la taquilla del Casal una hora abans de l'inici del concert. El preu de les entrades serà de 12€ anticipada, 15€ a la taquilla del Casal i 5€ els menors de 14 anys.

No us perdeu l'ocasió d'escolar en directe un dels possibles guanyadors del programa “Oh Happy Day”.

Tal com diuen ells mateixos... prepara't per vibrar amb nosaltres!!!



Nova fornada d'actors i actrius al Bruc.

Des del mes d'octubre que tenim en marxa l'Escola de Teatre del Bruc, futura pedrera del Per què no? Teatre, dels Pastorets, de la Festa del Timbaler... Es tracta d'un projecte a quatre anys vista per tal que els alumnes coneguin i practiquin els diferents oficis relacionats amb les arts escèniques, així com les principals etapes de la història del teatre.

Aquest projecte ha estat pensat i temporitzat per en Joan Castells i Altirriba (Esparreguera, 1946), creador, director de teatre, membre del consell d'assessorament artístic del TNC, així com professor de l'Institut del Teatre durant trenta anys. Durant tot l'aprenentatge treballarem de forma pràctica diferents tècniques interpretatives (dicció, projecció de so, cant, acrobàcia, moviment coral...) i de forma teòrica aprendrem sobre la Comedia dell'arte,



Shakespeare, Brecht, Stanislavsky, Guimerà, etc. A nivell tècnic també aprendrem sobre les diferents professions del teatre (escenògraf, figurinista, actor, director...) També tenim com a objectiu educar espectadors intel·ligents, capaços d'entendre i de reflexionar.



Ens acompanyen en aquest projecte dues professionals

de les arts escèniques, la Vicky Martínez Alvelo i la Dolors Canals, que segurament haureu pogut veure en més d'un espectacle, ja sigui com a directores o com actrius.

El projecte va adreçat a nois i noies de 6è de Primària a 4t d'ESO, i ens trobem cada dissabte de 10,30h a 13,30h, al Casal Familiar del Bruc.

Esteu convidats a provar una classe gratuïta, només cal que ens aviseu abans.

Telèfon: 696.53.81.36 (Maria) Correu: escolateatrebruc@gmail.com





“«**I cremo tot en cant**» és un concert i una missa lliure, és un exercici espiritual i una antologia de textos místics, és escoltar i enfil·lar-se, és un viatge per la música contemporània i un recital de poemes, és elevació, elegància i entusiasme. És una eucaristia de pa amb vi i sucre”.

Aquesta és la proposta d'**ORIOl RIGAU, flauta, ELISABETH ROMA, guitarra i MARTÍ SALES, escriptor**: endinsar-se en el més enllà d'un concert o d'un recital, buscar llaços que conjuguin músiques i textos carregats d'espiritualitat, fusionar text i música per sobre del cant, en definitiva, convertir un recital musical en un concert poètic.

I CREMO TOT EN CANT

Dissabte, 24 de gener

22:00h Església del Bruc

Elisabeth Roma i Oriol Rigau són dos vells amics que van començar la seva relació musical als any 90. La seva formació musical la van rebre a Àustria i França

respectivament. El seu bagatge musical els ha portat a tocar amb diferents formacions de cambra i actuar arreu del nostre país i per Europa, Nord-Amèrica i Pròxim Orient. Tant l'un com l'altre tenen una forta vocació pedagògica, la qual exerceixen en escoles municipals de Barcelona i Premià de Mar. A ells, per aquesta ocasió, s'hi ha afegit l'eclèctic Martí Sales: escriptor, poeta, cantant, guitarrista, actor... jove transgressor que no se sent còmode etiquetat en una disciplina artística ni en un gènere concret. Com ell mateix diu: "... estem en un moment que ja està bé batallar pel transgènere”.

L'espectacle l'integren textos de Plini el Vell, Ramón Andrés, José Ángel Valente, Joan Vinyoli, Lucreci, John Cage, Sant Joan de la Creu, Samuel Beckett, Martí Sales, la Bíblia, Josep Carner, André Jolivet i Bernard Marie-Koltès i músiques de Toru Takemitsu, Johann Sebastian Bach, Heitor Villa-Lobos, Jep Nuix, Feliu Gasull i André Jolivet.

Podrem gaudir de **I Cremo Tot En Cant** el proper **dissabte 24 de gener de 2015 a les 22:00 a l'església**. Com sempre les entrades estaran a la venda anticipadament a cal Carlets al preu de 5€ a partir del dissabte 17 de gener, i el mateix dia del concert a l'església al preu de 7€.



El Sr. Joan Maria Casas de Muller, que va ser el nostre director durant un temps, vivia just a la casa enfront de Can Pau, on assajàvem, de manera que, els dies de representació, una gran part del mobiliari de casa seva anava a parar a l'escenari: una tauleta, un quadre, una cadira, un mirall, etc. etc.

Hi ha una anècdota seva que en el seu moment ens va fer molta gràcia: un dia d'assaig, després que ja la meitat dels mobles del Sr. Casas eren a escena, la Maria Castellet se li acostava i li diu:

- Sr. Casas, que tindria un covenet per posar roba?

I aquest, que ja anava prou atabalat, es gira i li diu:

- Que es creu que sóc la xeringa de l'hospital jo?

Per un plat de lleties...

Maria López de Vergara

L'activitat extractiva de potassa a la conca del Bages s'inicià el 1925 i és a partir dels anys 60 que els residus generats, bàsicament clorur sòdic, s'acumulen a l'exterior en forma de runam. Els runams de Súria i Sallent acumulen uns 70 MM de tones de residus salins!

L'agost del 2012 l'Estudi Ramon Folch (consultoria ambiental) emet un informe que conclou:

1. Els dipòsits de residus salins d'Iberpotash causen la salinització de les aigües de les conques dels rius Cardener i Llobregat (superant els nivells de sal de l'aigua del mar!)
2. Amb una despesa de 197,8M€, de diner públic, l'Agència Catalana de l'Aigua s'encarrega de depurar aquestes aigües.
3. Iberpotash no pren les mesures suficients per controlar la salinització a les quals està obligada segons la legislació actual, tan autonòmica, com estatal, com europea, i a més la Generalitat els recolza.

I la cronologia més destacada del 2014:

- Juliol. El Tribunal Suprem ratifica la sentència del 2011 segons la qual el programa de restauració del runam de Sallent, aprovat per la Generalitat, no és efectiu ni s'adequa a la llei.

- Desembre. Sentència del Jutjat Penal nº1 de Manresa condemnant a Iberpotash i a tres exdirectius pel delictes de salinització de les aigües de la zona.

I a tot això IBERPOTASH manifesta que recorrerà la sentència, i qüestiona la seva intenció d'invertir 800MM d'euros al Bages, de cara al 2020, donada la "inseguretat jurídica" de l'Estat.

I què farem nosaltres? Vendre'ns per un plat de lleties?



Foto: Jordi Badia

FONTS:

<http://ichn.iec.cat/bages/impactes/impactes.htm>

<http://www.lasequia.cat/montsalat/>

Vine a passar un matí de diumenge a Montserrat i aprèn les herbes i flors silvestres d'hivern que es poden utilitzar a la cuina, ja sigui com a verdures, per decoració, o amb finalitats aromàtiques i terapèutiques. Tindrem un guia de luxe: l'Evarist March, biòleg de professió i que actualment col·labora amb el *Celler de Can Roca*, amb l'objectiu d'incorporar les plantes silvestres als plats d'aquest restaurant.

Els / les participants aprendran:

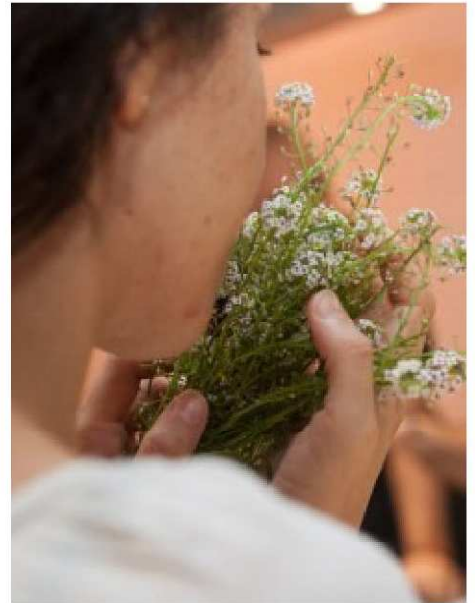
- Identificar correctament les diferents espècies d'hivern al camp.
- Diferenciar les espècies semblants i principalment de les espècies tòxiques.
- Les principals utilitats com plantes comestibles a la cuina i com conservar-les.

DATA : 1 de Març. De 9:30 a les 13:00 aproximadament.

Lloc: Entorn del Bruc (Montserrat).

Preu: 12 euros (20% descompte a estudiants). I 6 euros menors de 14 anys.

Grup: Màxim de 20.



Públic: General, no cal una formació prèvia especialitzada i seran també benvingudes les persones de diversos àmbits professionals amb interès per l'alimentació o el món de la restauració, la salut o la natura.

Dificultat: Mitjana. Caminarem per prats i camins de pedra amb poc desnivell -150 metres-. Cal que les persones estiguin acostumades al trànsit per espais silvestres, de muntanya i fora de camins.

Transport: En vehicle privat. En cas de dificultats, consulta'ns i buscarem la millor solució.

Professor: Evarist March. Gastrobotànic. (Naturalwalks).

Més informació i inscripcions: info@naturalwalks.com. S'enviarà via e-mail la informació logística de la sortida (punt de trobada, material a dur, previsió meteorològica, etc).

No anem a manlleu: “La compte i la deute.”

Miquel Fàbregues

Sabien que aquell estat no era el normal i era mal vist, però elles, “la compte” i “la deute”, molt atrevides, desimboltes i alliberades, van decidir, sense complexos, sortir de l'armari. No en van tenir prou i es van operar per fer un canvi de gènere, i avui, tan satisfets, passen la seva masculinitat, tot i que algú, sobretot banquer, s'entesta en mantenir-les en la seva anòmala situació anterior.

Algú ha pogut veure, fora dels noms dels éssers vius, uns elements que ens indiquin que el seu nom ha de ser masculí o femení?

Resulta, doncs, que, tan en català com en castellà, i sembla que en les llengües llatines, sense cap norma específica, ni cap relació entre les diferents llengües, s'engloben en el gènere que se'ls hi enveta, com veiem en els exemples del quadre.

Segur que us ha sorprès, a mi sí, com a molts estrangers que, en parlar català o castellà, fan un ús

inadequat del gènere dels mots. Ara em ve a la memòria aquell “un flor no hace verano” amb que, sense cap contemplació, ens va obsequiar Cruyff. I és que els holandesos i els anglesos, i suposo que també els qui parlen altres llengües, no tenen aquesta distinció, fan servir per tot un mateix article.

El que ens importa és encertar el gènere quan parlem el català; i deixo apart les formes diferents d'idiomes que no ens afecten, no resulti que aconseguim la independència política però perdem la nostra llengua, com els passarà, si déu no hi posa remei, als escocesos que ja pràcticament han perdut el seu idioma.

Em refermo doncs, en el meu lema: no anem a manlleu.

Català	Castellà
El costum	La costumbre
Les anàlisis	Los análisis
Els avantatges	Las ventajas
El pendent	La pendiente
El senyal	La señal etc.

Aquest butlletí ha estat editat pel l'Associació El Bruc amb la Cultura, amb la intenció de difondre les activitats que s'han fet i que es faran en un futur, però també per generar un espai de debat i discussió de diferents punts de vista al respecte de la cultura en el sentit més ampli.

Les opinions aparegudes en aquest butlletí són responsabilitat de les persones que les signen.

L'Associació El Bruc amb La Cultura no hi té necessàriament un parer coincident.

Podeu enviar-nos suggeriments, opinions, divergències, idees, cartes al director... a

bruccultural@gmail.com.

Agenda recordatori:

dv 26 de desembre – Concert de Nadales Popular – Església del Bruc.

dss 3 de gener – Concert – “In Crescendo”. – Casal Familiar del Bruc.

dss 24 de gener – Teatre/Concert – “I cremo tot en cant.” – Oriol Rigau, Elisabeth Roma i Martí Sales. – Església del Bruc.

Nota de darrera hora.

A la pàgina 5 d'aquest butlletí us anunciem el concert del grup vocal “In Crescendo”, participant a la segona edició del concurs de TV3 “Oh Happy Day”.

Doncs bé, en el moment de redactar l'article, encara no s'havia celebrat la gran final, però en aquest moments ja us podem anunciar que el grup “In Crescendo” n'ha resultat guanyador.

En els anteriors butlletins us havíem anunciat per aquestes festes el concert de la Jove Orquestra Simfònica de l'Anoia, però també per motiu de problemes d'agenda vam haver de fer un canvi de darrera hora, així que hem canviat la música clàssica i els valsos vienesos per les veus d'aquesta nova formació de la que, després del seu pas per l'“Oh Happy Day”, segur que en sentirem a parlar molt. Un luxe de concert per començar l'any cantant!

Concurs de Curts.

Hem tingut problemes d'agenda, i per això, malgrat ho havíem anunciat, aquest desembre no hem tirat endavant amb el concurs de curtmetratges gravats amb mòbil. La idea tira endavant, però l'hem posposat a la primavera. En el proper butlletí en tindreu més notícies.

Agraïments

Tota l'activitat realitzada, no hagués estat possible sense l'ajut i col·laboració de l'Ajuntament del Bruc, l'Associació Cultural del Montserrat, La Coral Moixerigues, la Parròquia de Santa Maria del Bruc, el Per Què No? Teatre, LOLA Festival, TramaTeatre Produccions, “Respostes” la revista dels verbs essencials, Centre d'Art Can Serrat, Escola de Música del Bruc i un munt de gent que de forma desinteressada ha posat el seu gra de sorra per aconseguir que la cultura al Bruc esdevingui una realitat. També volem agrair el suport econòmic rebut, tant de l'Ajuntament del Bruc, com dels patrocinadors de l'associació.



Ajuntament
d'El Bruc



Bones Festes!